

Tahsin BECAN
CHP Yalova Milletvekili
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

25649

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 98 inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99 uncu maddelerine uygun olarak, T.C. Dışişleri Bakanlığı'na iletilmesi ve Sayın Bakan Hakan FİDAN tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. 12/03/2025

Tahsin BECAN
Yalova Milletvekili

Türkiye'nin afetler konusundaki hazırlıksızlığının bir boyutunu da, uluslararası mevzuat alanındaki eksiklikleri oluşturmaktadır. Afetlerin dünya ölçeğinde hazırlanılması ve yönetilmesi gereken bir olgu olması, bunların boyutları itibariyle uluslararası dayanışmayı çağırması, uluslararası ve bölgesel düzeylerde farklı sözleşme ve anlaşmaların ortaya çıkmasına yol açmıştır. Türkiye'yi coğrafi olarak ilgilendirmeyen bölgesel sözleşmeler bir kenara bırakıldığında, afetle mücadele alanında Türkiye'nin taraf olabileceken olmadığı önemli uluslararası sözleşmeler şunlardır:

- 17 Mart 1992 tarihinde Helsinki'de kabul edilen ve 19 Nisan 2000'de yürürlüğe giren "Endüstriyel Kazaların Sınır Ötesi Etkileri Sözleşmesi",
- 22 Haziran 1993 tarihinde Cenevre'de kabul edilen ve 3 Ocak 1997'de yürürlüğe giren (Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 174 sayılı) "Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi Sözleşmesi",
- 8 Haziran 1998 tarihinde Tampere'de kabul edilen ve 8 Ocak 2005'de yürürlüğe giren "Afet Etkilerinin Azaltılmasında ve Kurtarma Operasyonlarında Telekomünikasyon Kaynaklarının Kullanımına İlişkin Tampere Sözleşmesi",
- 22 Mayıs 2000 tarihinde Cenevre'de kabul edilen ve 23 Eylül 2001'de yürürlüğe giren "Sivillerin Korunması Hakkında Yardıma İlişkin Çerçeve Sözleşme".

Türkiye'nin taraf olmadığı bu dört Sözleşme'nin afetlerle uluslararası mücadelede önem taşıdıkları açıktır. Bu bağlamda olmak üzere;

- 1) Anılan dört sözleşme de, Türkiye'nin afetlerle mücadelesinde önemli katkı sağlayacak kapsamda olup, sözkonusu sözleşmelere katılmasına yönelik bir girişim ve/veya hazırlık var mıdır?
- 2) Eğer bu yönde bir hazırlık ya da girişim yoksa, bunun nedenleri (katılmak düşünülmemeyen) her bir sözleşme açısından ayrı ayrı nelerdir?
- 3) Eğer anılan sözleşmelere katılmak yönünde güncel bir hazırlık yoksa, bu sözleşmelerin afetlerle mücadelede sağlayabileceği ve katılmama sebebiyle mahrum olunan uluslararası fayda yerine ne gibi telafi edici seçenekler öngörülmüştür?